

sularımız ticarileşme tehdidi altında!

Dünya Su Günü'nde zaten sınırlı ve sorunlu olan sularımız, yeni yasal düzenlemelerle ticarileştirilmenin yeni tehditleri altındadır.

Suyu doğal ve yaşamsal bir hak olmaktan çıkarıp, ticari bir mal olarak gören politikalar yeni yasal düzenlemeler ile hayata geçirilmeye devam ediliyor.

Toplam yenilenebilir su potansiyelinin brüt 234 milyar m³, tüketilebilir yerüstü ve yer altı su potansiyelinin yılda ortalama toplam 112 milyar m³ olduğu ülkemiz, 1.500 m³ civarındaki kişi başına düşen kullanılabilir su miktarı göz önüne alındığında su kısıtı bulunan ülkeler arasında yer almaktadır. Nüfusumuzun 2030 yılında 100 milyona ulaşacağı öngörüsü dikkate alındığında kişi başına düşen kullanılabilir su miktarımız 1.120 m³ civarına düşerek giderek daha bir su fakiri lke durumuna geleceğiz. Büyük su havzalarımızın yüzey su miktarının hızla azalıyor olması, göller bölgesinin yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalması, aşırı yeraltı suyu kullanımı nedeniyle yer altı su seviyelerinin düşmesi, yeraltı ve yüzey sularımızın kirletilmiş olması sularımızın ne derece sınırlı ve sorunlu olduğunu göstermektedir.

Sularımız sınırlı ve sorunluysen, 22 Mart Dünya Su Günü'nde bir de özelleştirmenin artan tehdidi altındadır. Suyu doğal ve yaşamsal bir hak olmaktan çıkarıp, ticari bir mal olarak gören politikalar yeni yasal düzenlemeler ile hayata geçirilmeye devam edilmekte, kamusal bir su politikamızın olmadığı ülkemizde, gerek yüzey sularımız gerekse yeraltı sularımızın özelleştirmesi hızla sürdürülmektedir.

Gündemde olan Su Kanunu Tasarısı ile asıl olarak tüm yer altı ve yerüstü sularımız ile kıyı sularının piyasaya açılması ve sermayeye devrinin yasal düzenlemesi yapılmaktadır. Tasarı ile, "yeraltında bulunan durgun veya hareket halindeki sular ile kaynak suyu, menba, çay, dere, nehir, ırmak, tabii ve suni göller ile geçiş

ve kıyı suları" yani yeraltı sularını ve yüzeysel sularını kapsayan tüm su kaynaklarının 49 yıllığına devredilmesi, özelleştirilmesi, ulusötesi ve yerli tekellere satılması öngörülmektedir. Bu gerçeklerle beraber, gerek enerji üretimi amacıyla akarsular üzerindeki kullanım hakkının HES şirketlerine verilmesi, gerekse tarımsal amaçlı olarak çok geniş toprakların şirketler tarafından kapatılarak yapılmış veya yapılmakta olan sulama göletlerin bu şirketlere devrinin söz konusu olacağı da dikkate alındığında bütün su kaynaklarımızın ne derece büyük bir özelleştirme tehdidi altında olduğu görülmektedir.

Diğer taraftan, sulama amaçlı su kuyularına otomatik sayaç okuma sisteminin takılarak su tahsisi yapılması uygulamasının da başladığı göz önüne alındığında, bu uygulamanın ikinci aşamasında küçük çiftçilerin kullandıkları suların dahi ücrete tabi olacağı ve suyun ticarileştirilmesinin her boyutuyla adım adım yürütüleceği görülmektedir.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası olarak Dünya Su Günü'nde bir kez daha ifade ediyoruz ki, yaşamsal doğal bir hak olan suyun ticarileştirilmesinden, geleceğimizin satışından vazgeçilmeli; zaten sınırlı ve sorunlu olan sularımızın yönetiminden, üretim, kullanım ve korunması bütüncül ve kamusal merkezi bir planlama ile ele alınmalıdır.

Unutulmamalıdır ki, korunması gereken kamusal bir miras olan suyu ticari bir mal haline getirenler geleceğe karşı sorumlu olacaklardır.

22 Mart 2013

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI